

Nieuwsbrief Programma Klimaat

Editie november 2020

gemeente BERGEN

Het klimaat verandert. In Nederland willen we klimaatverandering zoveel als mogelijk tegengaan om ons land leefbaar en de economie in stand te houden voor toekomstige generaties. Graag informeren wij u met deze nieuwsbrief over klimaat-gerelateerde projecten in de gemeente Bergen. In juni 2020 hebben wij u voor de derde keer via onze nieuwsbrief geïnformeerd, dit is de vierde editie.

Programma Klimaat

De gemeenteraad heeft ingestemd met het basisambitieniveau van het Programma Klimaat. Ook in de raden van Heiloo, Castricum en Uitgeest heeft positieve besluitvorming plaatsgevonden. Het college is blij dat er op het thema Klimaat goed samengewerkt wordt met de gemeenten Heiloo, Castricum en Uitgeest.

Het programma Klimaat start op 1 januari 2021. Het eerste jaar is gericht op het opbouwen van de organisatie, het gesprek aangaan met de samenleving, het ontwikkelen van beleid en het formuleren van doelstellingen/prestatie-indicatoren in samenspraak met de colleges en raden. Voor Bergen wordt er in het eerste kwartaal 2021 op verzoek van- en in samenspraak met de raad een plusambitie Klimaat uitgewerkt.

Onlangs is de eerste digitale samenkomst van de BUCH-raadswerkgroep Klimaat geweest. Het geeft de raadsleden de mogelijkheid een kijkje te hebben in de keuken van 'de burens'. Daardoor kan van elkaar worden geleerd, maar biedt het ook kansen door met elkaar op te trekken op de gezamenlijke Klimaat thema's.

Participatie

Onlangs is er een inwonerspanel Klimaat ingericht met inwoners van de gemeente Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo (de colleges hebben hier in november 2019 mee ingestemd). Het doel van het Klimaatpanel is om naast kennisdeling meer wederzijdse betrokkenheid te realiseren. Op deze manier kunnen onze gemeenten beter invulling geven aan de visie uit het programma Klimaat: 'Draagvlak' en 'Stimuleren lokale initiatieven'.

Dit gebeurt door vroegtijdige bespreking van de verschillende klimaatthema's zodat de gemeente kan toetsen *op welke manier* inwoners in gesprek willen zijn met de gemeente en hoe voorgenomen maatregelen en communicatie-uitingen landen bij de inwoners. De concept plannen van de gemeente kunnen worden voorgelegd om de mening van het panel te polsen en het plan te kunnen verbeteren voordat het ter besluitvorming wordt voorgelegd.

De meerwaarde voor inwoners om zitting te nemen in het inwonerspanel ligt in het verkrijgen van vroegtijdige informatie zodat zij meer duidelijkheid krijgen over de aanpak van klimaatthema's in de BUCH gemeenten. Een ander voordeel is dat inwoners via het inwonerspanel gevraagd worden om hun mening over concept plannen en hiermee invloed hebben op het bestuurlijk proces. De invulling van het inwonerspanel Klimaat is in lijn met het bredere visie op participatie die nu wordt opgesteld.

Digitale participatie

Digitale participatie is niet nieuw. Het heeft echter de laatste maanden, door de coronamaatregelen, een noodzakelijke vlucht genomen. Het vraagt om flexibiliteit en creativiteit om inwoners van de gemeente op een veelal digitale wijze te bereiken. Dit ontwikkelingsproces is in volle gang en vraagt om het maken van beleid tijdens en na Corona.

Inmiddels heeft al een groot aantal digitale inwonersbijeenkomsten plaatsgevonden. Deze ontwikkelen zich tot bijeenkomsten die wellicht nog toegankelijker zijn dan de fysieke. Er wordt slim gebruik gemaakt van digitale platforms zoals www.ikdenkmeeverbergen.nl en www.opreisnaar2050.nl/aardgasvrij om inwoners goed te informeren en te laten participeren.

Het monitoren van nieuwe participatie-ontwikkelingen staat hoog op de agenda, zodat kan worden ingespeeld op het zo goed mogelijk bedienen van de inwoners.

Duurzame mobiliteit

Op dit moment staan er in de BUCH ongeveer 150 openbare laadpalen. Eind dit jaar zijn dat er ongeveer 180, met de verwachting dat er in 2025 circa 575 openbare laadpalen in de BUCH staan. Er moeten gemiddeld zo'n 100 aanvragen per jaar worden behandeld.

In de Raadswerkgroep Klimaat van 23 november komt de concept 'Beleidsaanpak openbare laadinfrastructuur' aan de orde. Deze is opgesteld met onderstaande redenen:

1. Aanleiding: Op dit moment plaatst de BUCH werkorganisatie laadpalen op aanvraag en worden laadlocaties per aanvraag aangewezen op basis van een maximale afstand tot de aanvrager. Dit leidt tot een gebrek aan samenhang tussen de laadlocaties en tot een uitvoerig werkproces dat van een eenmalig karakter is. Ook worden strategische locaties die van belang zijn voor het laadnetwerk, maar waar geen directe aanvrager is, door de huidige aanpak gemist.

2. Doel:

De BUCH-gemeenten zijn een belangrijke bestemming voor binnen- en buitenlandse toeristen. Voor deze toeristen wordt de beschikbaarheid van laadinfrastructuur een steeds grotere factor in het kiezen van hun bestemming.

De nieuwe aanpak voorziet zowel in de mogelijkheden om pro-actief laadinfrastructuur te plaatsen op locaties waar bewoners, alsmede bezoekers van de BUCH verwacht worden hun voertuig te willen opladen. De beoogde locaties hiervoor zijn al in de plankaart opgenomen.

In de nieuwe aanpak is een dekkend en toekomstbestendig laadnetwerk ontworpen. Dit laadnetwerk wordt weergegeven op de plankaart voor openbare laadinfrastructuur. De plankaart is opgesteld op basis van een analyse van de toekomstige vraag naar openbare laadinfrastructuur, met behulp van de EV Prognose Atlas. Ook zijn de ruimtelijke plaatsingscriteria herzien.

Dit leidt ertoe dat er voldoende locaties zijn aangewezen om de verwachte vraag tot 2025 te faciliteren, en dat deze locaties daarna nog verder uitgebreid kunnen worden met meer laadpalen per locatie. Bij het ontwerpen van dit laadnetwerk is veel aandacht geweest voor de kwaliteit van de openbare ruimte en is rekening gehouden met de ligging van het bestaande elektriciteitsnet.

Het opstellen van de plankaart heeft daarmee als voordeel dat er een samenhangend en toekomstbestendig laadnetwerk ontstaat.

3. Proces: Na akkoord van de Raad vindt participatie met de inwoners van Bergen plaats door de plankaart via een online inspraakplatform open te stellen voor reacties.

Als vervolgstap worden alle locaties vastgelegd in één procedure voor het nemen van een verkeersbesluit.

Dit levert de gemeente een aanzienlijke tijdsbesparing op en zorgt ervoor dat het proces van aanvraag tot realisatie van een laadpaal aanzienlijk wordt verkort.

Duurzame bedrijfsvoering

De Werkorganisatie BUCH zet zich met het certificeren op de CO₂-prestatieladder in voor concrete doelen en transparantie bij het terugdringen van CO₂-uitstoot. Dat gebeurt door integraal te kijken naar de uitstoot van de werkorganisatie. De CO₂-footprints per gemeente zijn bijna rond.

De volgende stap is het opstellen van het reductieplan. Hierin is leidend wat we nu al doen. Zo zijn er al verschillende initiatieven genomen voor het verduurzamen van het wagenpark en wordt de roadmap voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed nu opgesteld. Daarnaast rust het reductieplan ook op initiatieven vanuit de verschillende vakdisciplines in de werkorganisatie. Door input van de medewerkers te vragen wordt CO₂-besparing van iedereen en met de CO₂-prestatieladder methodiek kunnen we scherp inzichtelijk maken waar onze inzet toe leidt.

De CO₂-prestatieladder biedt ook kansen voor betere samenwerking in de regio. Gemeente Alkmaar loopt in dezelfde pas als de BUCH. De gemeenschappelijke taal van de ladder zorgt er voor dat er geleerd kan worden van het effect van maatregelen in concrete cijfers. De CO₂-prestatieladder wordt door de VNG ingezet als concrete stap naar CO₂-reductie, meer dan 150 opdrachtgevende organisaties zijn reeds gecertificeerd.

In het eerste kwartaal van 2021 vindt de consultatie plaats over het concept reductieplan en de planning is om in het tweede kwartaal de besluitvorming te laten plaatsvinden.

Circulaire Economie

Nederland heeft als doel in 2050 een circulaire economie te zijn. De milieustraat van de toekomst kan hier een belangrijke rol in spelen. Een milieustraat die niet meer is gericht op weggooiën maar op hergebruik, reparatie en circulair ontwerp. Hoe ziet die eruit? Beleidsmedewerker Grondstoffen Esther Keijser vertelt in een podcast over de kwaliteiten en tekortkomingen van de milieustraat van nu en hoe de straat kan veranderen in een Circulair Centrum. De presentatie is in handen van Wytske de Man. De podcast is te beluisteren via deze link: <https://share.transistor.fm/s/1558bd2a>

Energietransitie

Energiebesparing inwoners

Naast duurzaam opwekken, is het besparen van energie belangrijk om de energietransitie succesvol te doorlopen. Daarom vinden er het komende jaar opnieuw inkoopacties plaats voor zonnepanelen en isolatiemaatregelen. De inkoopactie voor zonnepanelen loopt sinds begin september, toen hebben 8.700 woningeigenaren in de gemeente Bergen een brief ontvangen. Er waren ruim 136 inwoners aanwezig bij de digitale informatieavonden. Op dit moment hebben al ruim 300 woningeigenaren zich ingeschreven voor de inkoopactie. De actie loopt tot 5 december. In het voorjaar wordt er een inkoopactie voor woningisolatie gestart en vinden er 3 wijkaanpakken plaats met energiescans.

Energiebesparing ondernemers

Ook ondernemers krijgen ondersteuning in energiebesparing. Sinds juni 2020 zijn 24 ondernemers bezocht door de firma Klimaatroute, voor een quickscan met advies en een jaar intensieve begeleiding voor het verduurzamen van hun onderneming. Maatregelen reiken van het vervangen van verlichting door LED, tot na-isoleren van het gebouw en plaatsen van zonnepanelen. De begeleiding bestaat ook uit hulp bij offertes en subsidies aanvragen. 10 ondernemers hebben al offertes voor verduurzaming aangevraagd en dit worden er meer in de komende maanden. In totaal krijgen dit seizoen 30 ondernemers deze ondersteuning. De verwachte CO₂-reductie op basis van de huidige scans is ongeveer in totaal 65 ton.

Sinds de zomer loopt er voor ondernemers met een groot dakoppervlak (> 1.000 m²) het project 'Verzilver uw Dak', geïnitieerd door de provincie Noord Holland. Het doel is om zo veel mogelijk bedrijfsdaken te laten bedekken met zonnepanelen, door middel van bewustwording, begeleiding in subsidieaanvragen en verbinding met lokale partners zoals de ondernemersverenigingen. In totaal zijn er 2 webinars georganiseerd waarbij ondernemers en dakeigenaren uit de BUCH gemeenten werden uitgenodigd. Inmiddels hebben vier grote daken een dakscan gehad en is Duinmanege Van Poelenburg benaderd voor lokaal ambassadeurschap om andere dakeigenaren over te halen.

Aardgasvrije Wijken

Op 24 september heeft de gemeenteraad de visie Aardgasvrije Wijken unaniem aangenomen. In deze visie staat beschreven welke wijken tot 2030 kansrijk zijn in de gemeente Bergen om nader onderzoek uit te voeren om aardgasvrij te worden. De vervolgstap is om in gesprek te gaan met inwoners van de wijk en het ontwikkelen van een wijkuitvoeringsplan. De raad blijft steeds geïnformeerd over de voortgang in dit proces. Daarnaast worden er gemeentebrede

bewustwordings- en besparingsacties georganiseerd om inwoners te stimuleren te verduurzamen en energie te besparen. Kijk op www.bergen-nh.nl/aardgasvrij voor een visualisatie van de visie.

Voortgang concept Regionale Energiestrategie (RES)

Reactienota:

In september heeft de raad via de 'wensen en bedenkingen' een reactie kunnen geven op de concept RES NHN. Samen met de reacties die zijn geleverd door belangenorganisaties, burgers en bedrijven (zie ook: <https://energieregionhn.nl/reacties-concept-res>) worden deze meegenomen in de reactienota.

De uitwerking van de reactienota vindt ambtelijk en bestuurlijk in de komende maand plaats. Ook de inbreng van Liander is hierin meegenomen. Zij geven hierin weer op welke wijze zon en wind op de meest efficiënte wijze voor het net kunnen worden toegepast en - willen wij de maatschappelijke investeringen beperken - welke zoekgebieden de voorkeur hebben ([PDF](#)). De reactienota geeft weer welke impact de reacties van raden en stakeholders hebben op de concept RES NHN. In december stellen de colleges dit vast. De nota wordt ook ter kennisgeving aangeboden aan de raadsleden.

Lokale participatie:

De verwerking van alle reacties leidt tot een aanpassing van de concept RES NHN. In januari vindt hierover participatie plaats in de gemeente. Een plan van aanpak hiervoor is in de maak en wordt in december vastgesteld door de colleges. Het wordt ook ter kennisgeving aangeboden aan de raadsleden.

Tijdens de participatie worden de zoekgebieden voor wind en zon op visuele wijze weergegeven. Het wordt tastbaar en voelbaar gemaakt voor de deelnemers. Bij het uitnodigen van bewoners voor de participatiebijeenkomst (online) leggen wij de nadruk op die zoekgebieden nabij de woning, waardoor aan hun betrokkenheid wordt geappelleerd.

Flankerend beleid:

In januari wordt ook flankerend beleid voorgelegd aan de participanten. Dit beleid heeft betrekking op: 1) financiële participatie in de duurzame technieken voor bewoners en 2) randvoorwaarden voor zonneweides en windmolens.

In samenwerking met het programmabureau RES NHN wordt dit ontwikkeld. Deskundigen en stakeholders worden betrokken.

Klimaatadaptatie

Nieuwe medewerker op klimaatadaptatie

Sinds november 2020 werkt er een nieuwe beleidsmedewerker, Mathijs van Beusekom, op het thema Klimaatadaptatie. Hij is afkomstig vanuit het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en heeft daar ervaring opgedaan met water, riolering en klimaatadaptatie. Het Hoogheemraadschap stelt zich over het algemeen als aanjager op en als dataleverancier. De gemeente is meer de inrichter van het stedelijk gebied.

Mathijs kent daarmee goed de weg binnen het Hoogheemraadschap: de juiste mensen en de juiste gegevens die nodig zijn om de gemeentelijke omgeving aan te passen aan klimaatverandering.

Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie

Klimaatadaptatie valt onder het landelijke [Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie](#). Daarin zijn zeven ambities vastgesteld. Hieronder zijn de eerste vier kort toegelicht:

1. Kwetsbaarheid in beeld brengen → Daarvoor is de <https://hknk.klimaatatlas.net/> gebouwd. Hier kan van elke locatie de risico's worden opgezocht. Daarbij is er een rapport geschreven waarin dit meer is uitgewerkt: [Basisinventarisatie klimaatkwetsbaarheden Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo](#).
2. Risicodialoog voeren en strategie opstellen → In mei en juni 2020 zijn er risicodialogen geweest met verschillende betrokken partijen. 1^e versie in mei/juni. 2^e november voor uitvoeringsagenda → ambtenaren, GGD, LTO
3. Uitvoeringsagenda opstellen → In november zijn er verdiepende risicodialogen gepland die als basis dienen voor de uitvoeringsagenda. Dat moet gecombineerd worden met de planning van de herinrichtingen in de gemeente. Dit staat gepland voor 2021.
4. Meekoppelkansen → Bij de werkzaamheden wordt al klimaatadaptief gedacht en geprobeerd zoveel mogelijk vanuit verschillende taakvelden mee te koppelen bij het herinrichten van de openbare ruimte.

Agenda Klimaat

Concept proces raadsbesluiten/kennisgeving klimaat 2020/2021	Nov-2020	Dec-2020	Jan-2021
Raadswerkgroep Klimaat Bergen 23 november	X		
Plan van aanpak aanpassingen Regionale Energiestrategie (RES)		X	
Beleidsvisie Elektrisch Vervoer en Laadinfrastructuur			X